

**НАЗАРБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ
ДЕРБЕС БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫ**

**“НАЗАРБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ” ДЕРБЕС БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНЫң
АКАДЕМИЯЛЫҚ САПА ТУРАЛЫ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ**

«Назарбаев Университеті» дербес білім беру ұйымының
Академиялық Кеңесі шешімінен бекітілген

05.03.2014 жылғы №82 хаттама

Мер:

*/АКАДЕМИЯЛЫҚ КЕҢЕС
НАЗАРБАЕВ УНИВЕРСИТЕТИ
ДЕРБЕС БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫ/*

Астана 2014 ж.

Мазмұны

1. КІРІСПЕ	3
2. УНИВЕРСИТЕТ СТРАТЕГИЯСЫМЕН БАЙЛАНЫС.....	3
3. АНЫҚТАМАЛАР МЕН ҚАҒИДАЛАР	3
4. АКАДЕМИЯЛЫҚ СТАНДАРТТАР	4
5. АКАДЕМИЯЛЫҚ САПАГА ЖАУАПКЕРШІЛІК.....	5
6. САПА ТҰЖЫРЫМДАМАСЫНЫҢ КОМПОНЕНТТЕРИ	5
6.1. БАҒДАРЛАМАНЫ БЕКІТУ	6
6.2. ЖЫЛ САЙЫНҒЫ БАҚЫЛАУ	7
6.3. СТУДЕНТТЕРДІ ҚАТЫСТЫРУ	8
6.4. СЫРТҚЫ ТЕКСЕРІСТЕР	9
6.5. МЕРЗІМДІ ТЕКСЕРІСТЕР	9
7. ОҢТАЙЛАНДЫРУ МІНДЕТТЕРИ	10

1. Кіріспе

1. «Назарбаев Университеті» дербес білім беру үйімінің (одан әрі – «Университет») академиялық сапа туралы осы Тұжырымдамасы академиялық стандарттарды реттеу және қамтамасыз ету, сондай-ақ академиялық сапаны оңтайландыру және қамтамасыз етуге назар аударады.

Соның ішінде ол төмендегілер үшін жасалған:

1) Университеттің академиялық жетістіктерінің беделі мен стандарттарын қолдау;

2) Академиялық бағдарламаларды дамыту, ұсыну және тексеру үшін институционалдық басқарманы қамсыздандыру;

3) Студенттер үшін тиімді білім беру тәжірибесін қамтамасыз ете отыра, оқыту мен сабак беруде жетілдіру рухына жағдай жасау;

4) Оқыту мен сабак беру стандарттарын қолдау және жетілдіру мақсатында қолдануға арналған жете зерттелген мәліметтерді ұсыну, сонымен бірге мүмкін болған кері байланыс есепке алынды;

5) Барлық факультеттер өз жұмысын көрсету, бағалау, дамыту және оңтайландыруға қатысатын мәдениетке жағдай жасау.

2. Университет Стратегиясымен байланыс

2. Академиялық сапа тұжырымдамасы Университеттің стратегиялық бағдарламасының II мақсатымен макұлданады, атап айтқанда «Академиялық сапаны дамыту және қамтамасыз ету арқылы Назарбаев Университетінің миссиясына жету». Оқытудың барлық бағдарламалары Университет Түлегінің Өлшемдерін іске асыруын қамтамасыз етуге жете көніл аударылады.

Тұжырымдама Академиялық кеңестің академиялық стандарттарға деген институционалдық жауапкершілігін қамтиды. Кеңес академиялық сапа бойынша жеке комитеті арқылы кәсіби, жарғылық және реттеуші органдарды мен сыртқы тексерісті тартуды оңтайландыру үшін мүмкіндікті енгізе отыра, білім беру бағдарламаларын құрастыру, бекіту, жыл сайынғы мониторингі мен мерзімді қарастыру бойынша стратегиялық бақылауды жүзеге асырады.

3. Анықтамалар мен қағидалар

3. Академиялық стандарттар студенттерден нақты пән бойынша нақты дәрежеде күтілетін дағды, іскерлік пән білімге байланысты. Академиялық стандарттар университетке түсу және оны аяқтау талаптары, бағдарлама құрастыру нормалары мен бағалау арқылы бекітіледі.

4. Академиялық сапа студенттердің білім алуы үшін сапалы мүмкіндіктерге қолжетімділігін және олардың академиялық дәрежеге жетуде қаншалықты пайдалы екендігін сипаттау әдісі болып табылады. Ол оларға

тиісті әрі тиімді оқыту, қолдау, бағалау және білім алу мүмкіндіктері берілгендейгіне кепіл болуды болжайды.

5. Сапа кепілдігі академиялық стандарттарды қолдау әрі қамсыздандыру және білім алу мүмкіндіктерінің сапасына арналған жүйелер бар екендігіне кепілдікті қалыптастырады.

6. Сапаны оңтайландыру студенттердің оку тәжірибесінің нәтижелігіндегі жақсартуларды жүзеге асыру үшін жоспарлы қадамдарды қабылдау ретінде белгіленуі мүмкін. Университет тиімді етуге мүмкін ағымдағы тәжірибе элементтерін анықтау үшін, сапаны жүйелі түрде тексеруді өзінің басты міндеті етіп алды. Бұл болжағыштықты танытууды білдіреді, «біз қайда талпыныс жасаймыз» деп ойға шому және сонда жететіндігіміздің кепілдігі үшін қажетті қадамдар жасау.

7. Атап етуге жөн өзекті академиялық қағидаларға кіреді:

1) академиялық сапаға жауапкершілік университетке жүктеледі;

2) курсар мен білім беру қызметін ұсынатын университеттің профессорлар-оқытушылар ұжымы мен көмекші қызметкерлері академиялық стандарттарды қолдау және қамсыздандыру сапасын оңтайландыруға алғашқыда жауапты болады;

3) университет академиялық бақылау мен тексерістің кешенді ішкі жүйесін пайдалануды өзінің басым міндеті етеді;

4) университет студенттерді сапаны басқаруға тиімді қатыстыру кепілдігін өзінің басым міндеті етеді;

5) сыртқы сарапшылар Университет дәрежелерін беру халықаралық стандарттарға сәйкес келеді жәнесабак беру, оқыту және бағалаудың қолданатын әдістері мен мазмұнын құрылымдық сынға алуды қамтамасыз етеді деп кепілдік береді.

4. Академиялық стандарттар

8. Университет төмендегілердің көмегімен өзінің жеке академиялық стандарттарын қамтамасыз етеді және кепіл береді:

1) тиісті мемлекеттік және халықаралық кредиттік тұжырымдама талаптарына ұқсас болатын кредиттік мағына мен жобалық бағдарламаларды тағайындау;

2) академиялық стандарттар тиісті дәрежеде бекітілгендейгіне кепіл беретін білім беру бағдарламалары мен зерттеу деңгейлерін бекіту үшін тиісті үрдістерді қалыптастыру және жүзеге асыру;

3) бекітілген және халықаралық-салыстырмалы бағдарламалар бойынша оқыту нәтижелерінің жетістіктерін бағалау үшін біліктіліктер беру;

4) онимен бекітілген әрбір бағдарлама мен біліктіліктің нақты тіркелуін қамтамасыз ету (және ондағы келесі өзгерістерді);

5) тиісті бағалау арқылы расталған оқытуудың тиісті нәтижелеріне жету бойынша ғана кредит пен біліктіліктер берілетіндігіне кепіл болу (модульдік

және бағдарламалық деңгейде), сонымен бірге академиялық стандарттар қанагаттандырылуы тиіс;

6) университеттің академиялық стандарттарына қол жеткізгендікті нақты белгілейтін бағдарламаларды бақылау және тексеру үрдістерін жүзеге асыруды қамтамасыз ету;

7) академиялық стандарттарды реттеу және қамсыздандырудың басты кезеңдерінде сыртқы, тәуелсіз тексерісті қолдану.

5. Академиялық сапаға жауапкершілік

9. Академиялық кеңесті, академиялық сапа бойынша шағын комитетті, мектеп және бағдарламалар комиссиясын қамтитын сапаны басқарудың бәрін сыйдыра алатын құрылымы жасалады. Академиялық сапаны басқару және оңтайландыруға қатысты басшылар мен профессорлар-оқытушылар үжымы үшін нақты белгіленген рөлдер мен жауапкершілік анықталады және баяндалады. Оған кіреді:

- 1) Академиялық Кенес;
- 2) Провост кеңесі (академиялық істер жөніндегі Вице-Провост, Академиялық сапаны оңтайландыру басшысы) және академиялық сапа бойынша шағын комитет;
- 3) декандар;
- 4) Академиялық істер жөніндегі декан орынбасарлары/ Мектептің академиялық істері жөніндегі комиссия;
- 5) Бағдарламалық комиссии / Бағдарлама жетекшілері;
- 6) Курс топтары / Курс жетекшілері

6. Сапа тұжырымдамасының компоненттері

10. Сапаның осы тұжырымдамасы бес негізгі компоненттерге топталған, атап айтқанда:

- 1) Бағдарламаны бекіту;
- 2) Бағдарламаны жыл сайын бақылау;
- 3) Студенттерді қатыстыру;
- 4) Сыртқы тексеріс;
- 5) Мерзімді тексеріс.

Бұл компоненттер 1-суретте көрсетілген

1-сурет. Университеттің сапа тұжырымдамасының компоненттері

6.1. Бағдарламаны бекіту

11. Университет бағдарламаны бекітудің өз үрдістері арқылы стандарттар мен сапа бойынша өз міндеттемелерін орындауға кепілдік береді. Бағдарламаларды бекіту бойынша шешімнің академиялық стандарттар мен білім алу мүмкіндіктерінің сапасын толық қарастыру жөнінде ақпараты бар екендігін растайды.

Ол міндетті:

1) Барлық үрдістер сәйкес қолданылып, әрекет ететіндігіне кепілдік беру үшін, бағдарламаларды құрастыру, өндеу және бекіту үрдістеріне институционалдық бақылауды қамтамасыз ету;

2) Студенттер ерекше білім беру бағдарламаларына қол жеткізу үшін, не білуі және істеуі қажет екендігі жөнінде нақты анықтамалар мен өтініштер ұсыну;

3) Бағдарламаларды құрастыру, өндеу және бекітудің сыртқы негізгі деректері мен білімдерін қолдану арқылы бекітілген стандарттар пәнді менгеру аймағы мен дәрежесін беруге сәйкес келетіндігін және басқа салыстыруға келетін университеттердегі пән аймақтары шегінде күтілген бағдарламалармен салыстыруға болатындығына кепілдік беру;

4) Кепілдік беру, оқу бағдарламалары:

ә. Өзекті, бірізді және студенттер мен мемлекеттік экономиканың пайда болатын қажеттіліктеріне сәйкес келетін болып табылады;

а. профессорлар-оқытушылар ұжымының кәсіби қызметі мен зерттеулері арқылы алынған ақпараты бар;

б. әрбір дәрежені беруге арналған оқытудың болжамды нәтижелері мен бағдарламалардың мақсатын, сондай-ақ бітіруші студенттерден күтілетін білім, сапа, іскерлік пен дағдыларын сипаттайтын бағдарламалық талаптарда жан-жақты сипатталған;

в. студенттерге өз әлеуетін толық жүзеге асыруға мүмкіндік береді;

г. өздері бастап бара жатқан дәрежені беру үшін тиісті деңгейдегі курсармен қамтамасыз етеді;

д. сабқа беру мен оқытудың логикалық жағынан үйлесімді, қазіргі әдістерінің тиісті қатарын іске қосады;

е. тиісті жоғары сапалы материалдар мен табиғи ресурстармен сүйемелденеді.

6.2. Жыл сайынғы бақылау

12. Жыл сайынғы бақылаудың мақсаты академиялық стандарттарды қамтамасыз ету және оқыту мен сабак берудің сапасын оңтайландыруға байланысты курсар мен бағдарламалар жұмысының көрініс табуына жағдай жасау болып табылады. Бақылаудың жыл сайынғы бағдаламасы үрдісінің мақсаттары:

1) барлық Университет бойынша академиялық сапаға кепілдік беруде және үрдістерді қамтамасыз етуде бірізділікке жағдай жасау және рәсімдер кез келген пайда болатын міндеттерге сәйкес ұйғарым мен іс-әрекет үшін мерзімді болып табылатындығына кепілдік беру;

2) Тиісті іс-әрекетті анықтау және іске асыру үшін жағдай жасайтын Академиялық Кеңес есептерінде жасалған курсар, бағдарламалар, факультет және институт деңгейінде өзекті сұрақтарды анықтау үшін мүмкіндік беру;

3) Университет ішіндегі академиялық сапа үрдістері дәлелді, мақсатты және тиімді болып табылатындығын растайтын негізгі дерек көзімен қамтамасыз ету;

4) сыртқы тексерісті өтуге айтарлықтай негізделген бақылаудың жыл сайынғы рәсімі бойынша сыртқы және ішкі талаптарға жауап беруі үшін Университетке жағдай жасау.

Жыл сайынғы бақылау бағдаламасы барлық білім беру бағдарламалары мен олардың құрамдас курсары үшін (кредит төленбеген курсарды қоса алғанда) өткізіледі. Алдыңғы академиялық жылда пайда болған мәселелер бойынша әрекет ету үшін жағдай жасау арқылы сапа беруді оңтайландыру үшін мектептерге көмектеседі, кері байланыс талқыланып, қарастырылуына, пайда болған мәселелер бойынша күшайтілген шарапар қолданылғандығына мүмкіндік береді. Ол барлық Университет бойынша оны өткізу үшін есеп берудің әрбір кезеңінде есеп формаларын және үрдіс жөнінде мәліметтер ұсыну үшін статистикалық деректерді орталықтан ұсынуды қолданудың нақты, жарияланған рәсімнің

көмегі арқылы бірізді, жүйелі және салыстырмалы әдіс арқылы жүргізіледі. Бұған төмендегі жолдар арқылы қол жеткізеді:

- 1) Студенттің нәтижелігі мен үлгерімін талдау;
- 2) Студенттің кері байланысы;
- 3) Профессорлар-оқытушылар ұжымының кері байланысы;
- 4) Қызметкерлер мен бітірушілердің кері байланысы;
- 5) Сыртқы академикалық алынған мәліметтерді қарастыру.

6.3. Студенттерді қатыстыру

13. Әр түрлі механизмдер арқылы сапаны басқаруга студенттердің тиімді қатыстыру Университеттің ішкі сапасы тұжырымдамасының негізгі компоненті болып табылады. Студенттер университеттің қамсыздандырудың көптеген аймақтарына өз түсінігін енгізе алады, оның ішінде:

- 1) Өтініш беру және оқуға түсу;
- 2) Студенттің бағытын анықтау;
- 3) Бағдарламалар мен білім беру бағдарламаларын құрастыру, өндөу, ұсыну және ұйымдастыру;
- 4) Білім беру бағдарламасының мазмұны;
- 5) Сабак беруді ұсыну;
- 6) Білім алу мүмкіндіктері;
- 7) Оқу қорлары;
- 8) Студенттер басқармасы және қолдау;
- 9) Бағалау.

Университет студенттерінің академиялық сапаны оңтайландыру және кепілдеме беру үрдісіне тиісті жолмен араласуға мүмкіндіктері болады. Университет академиялық сапа үрдісіне қосқан үлестері үшін студенттер мадақталатын мәдениет пен ортаны жасап шығарады және ол:

- 1) студенттердің өзінің жеке академиялық сапа жүйесіне белсенді қатысуға мүмкіндік береді;
- 2) студенттік өкілдерді таңдау және тағайындау үшін студенттермен келісілген анық механизмдерді іске асыру;
- 3) олардың сапа үрдістеріне студенттерді тарту бойынша үрдістер мен қағидалардың тиімділігін бақылау, қарастыру және оңтайландыру;

Студенттерді қатыстырудың ерекше механизмдеріне кіреді:

- 1) Кері байланыс үшін саулнама алу;
- 2) Студент өкілдерінің құрылымы;
- 3) Топ орталығы арқылы мәліметтер алу;
- 4) Комиссияларға студенттердің қатысы.

- 5) Студенттерге кеңес беру бойынша іс-шаралар және басқару органдарымен сұхбат;
- 6) Пікірталастық онлайн-форумдар;
- 7) Академиялық сапа бойынша ресми үрдістер (мысалы, бағдарламалардың жыл сайынғы және мерзімді тексерісі).

6.4. Сыртқы тексерістер

1. Халықаралық-салыстырмалы академиялық стандарттарды бекіту және қамтамасыз етуге көмектесетін әділдікті қамсыздандыру үшін барлық Университет бойынша тессерістің бірнеше сыртқы механизмдері іске қосылады.

Оның құрамына кіреді:

- 1) Дәреже беруге сәйкес келетін академиялық стандарттар мен білім беру бағдарламаларын реттеудегі сыртқы және ішкі негізгі орындарды қарастыру. Олардың құрамына пәндер бойынша салыстырмалы есептер, денгейлер бойынша салыстырмалы есептер, Болон Үрдісінің негізгі элементтері (мысалы, Дублин идентификаторы және кредиттерді ауыстыру және жинақтаудың европалық жүйесі) және аккредиттеу органдарының талаптары кіреді;
- 2) Сыртқы қатысу арқылы бағдарламалар мен курстарды қатаң турде бекіту (олар партерлерді, өндірістік мүдделі тараптар және басқа академиялық және/немесе кәсіби органдар кіруі мүмкін);
- 3) Кәсіптік, құқық орнататын және реттейтін органдардың аккредиттеуі;
- 4) Бекітілген Университеттің стратегиялық серіктестерінің сыртқы тексерісі;
- 5) Сыртқы сарапшыларды тарту.

6.5. Мерзімді тексерістер

15. Мектептер мен пәндік салалардың мерзімді тексерістері басты әдістердің бірі болып табылады, оның көмегімен Университет студенттердің білім тәжірибесінің және оңтайландыруға арналған мүмкіндіктерді анықтаудың сапасына көз жеткізеді. Мерзімді тексерістер оқытуудың барлық қамсыздандырылуын қарастырады, оның ішінде мектептердің, сондай-ақ бес жылдық циклдағы пәндік салаларда.

Олар Мектептер мен пәндік салалар үшін өз қамсыздандырылуын көрсету және сыни бағалауға, Мектептен тыс аға ғалымдармен сындарлы сұхбаттан пайда табуға мүмкіндік береді. Ол басшылар мен профессорлар-оқытушылар ұжымына өз қызметтерін оңтайландыруға ықпал етеді және тексерістің ұзақ мерзімінде артып келе жатқан өзгерістерге деген тұтас әсерді бағалайды және бақылап отырады.

16. Мерзімді тексерістер қамсыздандырудың келесі аспектілерін қамтиды:

- 1) Сабак беру, оқыту және бағалау;
- 2) Студенттік тәжірибе;
- 3) Академиялық сапа кепілі мен оңтайландыру рәсімдері;
- 4) Сабак беру, оқыту және бағалаумен байланысты академиялық басқару, зерттеулер және басқа да ресурстар.

7. Оңтайландыру міндеттері

17. Академиялық Кеңес және университеттің ауқымды қауымдастыры таңдал алған оңтайландыру міндеттері академиялық басшылар, профессорлар-оқытушылар ұжымы, көмекші қызметкерлер мен студенттердің бірлескен жұмысында студенттердің білім беру тәжірибесін оңтайландыру үшін ерекше назар аударуды қамтамасыз етеді. Әрбір міндет қолда бар озық тәжірибеден алынады және оқыту мен сабак берудің инновациялық әдістерін ұжымдық дамытуға ықпал етеді. ҮІқтимал міндеттерге кіреді:

- 1) Біріктірілген зерттеулерге негізделген сабак беру;
- 2) Технологиялармен үйлестірілген оқыту;
- 3) Окушыға бағытталған сабак беру және оқыту;
- 4) Тиімді бағалау.